

Poznaj Bułgarię

www.bulgariatravel.org

Bulgaria!
To wasza jaskrawa przygoda!
Albo piękna bajka...
Witamy z przyjazdem!

BUŁGARIA

Poznaj Bułgarię!
Skarby kultury w ziemiach bułgarskich.
Arcydzieła architektury – domy, cerkwie, klasztory
Wino i gastronomia
Góry Bułgarii
Zimowe bajki z Bułgarii
Piękność i klas wybrzeża Czarnomorskiego
Uroda r zdrowie z 600 źródeł mineralnych
Niepowtarzalna Bułgaria

Poznaj Bułgarię

Kaliakra

Poznajcie Bułgarię – niesamowite połączenie krajobrazu ze starożytną kulturą, źródłami mineralnymi i ciepłym morzem. Potrzebne są tylko oczy i serce, żeby odczuć niewiarygodny bałkański koloryt z czarodziejskiej różnorodności kolorowej tańców kukierskich, barwnych strojów ludowych, pieśni Rodopskich i oszalałej piękności przyrody bułgarskiej.

Wielbicielom przyrody pierwotnej, spotkania z Pirinem, Rilą a Rodopami zostawią w pamięci przepiękne obrazy szczytów alpijskich niebieskich jezior, obfitości flory i fauny. Pasma górskie Bałkanów przecznina wzdłuż całą Bułgarię, a stolica Sofia położona jest u podnóża góry Witosza. Rezerваты architektury autentycznej są rozrzucone wśród fald górskich.

Pirin

Sliven

▲ Na skrzyżowaniu dróg między Europą a Azją, Bułgaria jest skarbnicą, która zebrała w siebie kulturę tracką, bizantyjską a rzymską. Czekają na was spotkania wzruszające z błyszczącymi skarbami trackimi, z kurhanem Karanovo, z trackimi grobowcami i starożytnymi rzymskimi amfiteatrami.

Balkan Centralny

Bułgaria jest znana swymi 600 źródłami leczniczej wody mineralnej. Te rezerваты balneologiczne zwykle spotykają się w unikalnym zestawieniu z górkim i morskim klimatem. Łączność wspaniałej przyrody z nowoczesnymi spa-kompleksami wyjawia Bułgarię jako preferowaną spa-destynacją.

BUŁGARIA

Ziemie bułgarskie obdarowane są wspaniałością czterech podkreślonych sezonów – pachnąca wiosna, gorące lato, złota wydajna jesień i białośniezna zima. Każdy sezon ma swą urodę i przynosi różne nastroje. Dla każdego się znajdzie przygoda – i dla wielbicieli zawodów ekstremalnych i dla ochotników dobrych tawern i kolorystycznych świąt, tak samo dla poszukujących unikalnych ciekawości przyrodniczych i starożytnej kultury.

www.bulgariatravel.org

Melnik

Skarby kultury w ziemiach bułgarskich

BUŁGARIA

Grobowiec Swesztarski

Wielkie Tyrnowo

◀◀◀
Ważnym przystankiem waszej wędrowki bułgarskiej są unikalne zabytki kultury ludowej na liście UNESCO. Cerkiew w Bojanie i jej przepiękne malowidła ściennie, Jeździec Madarski – największa płaskorzeźba w Europie, grobowiec w Kazanlyku – emblematyczny pomnik kultury trackiej, skalne cerkwie w Iwanowo – fascynujący kompleks sakralny, grobowiec w Swesztary, Monastyr Rylski, antyczny Nesebyr.

▲ Stare stolicy bułgarskie: Pliska, Wielki Presław, Wielkie Tyrnowo – imponujące świadectwa potęgi państwowej, rozkwitu kulturalnego i samopoczucia narodowego. Pałacy, mury obronne, bazyliki i dużo mądrości, zgromadzonej z czasem.

Jeździec Madarski

Borowo

Cerkiew Bojańska

Nowe sensacje archeologiczne Bułgarii. Perperikon – słynna w starożytności świątynia boga Dionisjusza, Staroseł – największa świątynia-grobowiec w Europie Południowo-Wschodniej, albo niepowtarzalna złota maska-fiata odrskiego cara Teresa. Wspaniałe portrety z mogił Ostrusz i Tatuł – świątynia dla ofiarowania starożytnym bogom trackim. A teraz i sensacyjne odkrycie relikwie św. Jana Chrzciciela na wyspie św. Iwana, obok Sozopolu.

Grobowiec w Kazanlyku

Swoiste dla trackiej kultury arystokratycznej są bogate pochowania w monumentalnych grobowcach, albo pod majestatycznymi kurhanami. Szczególnie imponujące są malowidła ściennie w grobowcach w Kazanlyk i Aleksandrowo. Inne arcydzieła trackiej kultury pochowania, to grobowiec w Swesztary – ze wspaniałymi płaskorzeźbami kariatyd.

Starożytni trakowie i ich skarby – wzburzające spotkanie z wykwintnym sposobem życia ludzi, którzy żyli przed ponad dwóch i pół tysięcy lat. Najbardziej znane są skarby z Panagjurszcie, Rogozen, Wylczetryn i Letnica. Przerazają wytwornością ryony z Borowo. Natomiast najstarsze kute srebro w Europie odnalezione zostało w Warneńskim Nekropolu – pochodzące zprzed ponad 6000 lat.

Maska Teresa

Arcydzieła architektury – domy, cerkwie, klasztory

Teatr antyczny - Płowdiw

Klasztor Głozenski

Nasz wzruszający spacer kontynuujemy wśród przytulności w pochłoniętym w sobie świecie starych domów odrodzeniowych, urodliwych cerkiew i milczących klasztorów. Pewne klasztory imponują unikalną architekturą, inne – cennymi ikonami i rzetelnymi malowidłami ściennymi, a inne – swym położeniem wśród najbardziej malowniczych zakątkach Bułgarii.

Stare miasto - Płowdiw

Rotunda św. Jerzego - Sofia

Fascynujące są bułgarskie klasztory i cerkwie, wśród których Monastyr Rilski, Baczkowski, Trojański, Rożeński, Preobrażeński, cerkiew Świętej Bogородzicy w Pazardziku, cerkiew Św. Trójki w Bansko i inne. Spotkania ze światem tajemniczym Aladza Mondstyr, albo z Monastyrem Besarabowskim, będą ciekawym aspektem waszej wakacji.

Monastyr Rilski

Kowaczewica

Obfitość pomników kulturalnych i starych domów w miastach i wsiach jak Płowdiw, Bańsko, Rožen, Melnik, Kowaczewica i Arbanasy, świadczy o bogatej historii kraju. Każde ze starych miast i wsi daje znać o swej własnej opowieści. Płowdiw jest jedno z pięciu najstarszych miast na świecie. Sława Bańska pochodzi z wspaniałych możliwości jazdy na nartach w połączeniu z autentycznym folklorem i starą bułgarską architekturą, tak samo, smaczną kuchnią w słynnych tawernach (mehana) Bańska.

Melnik

W przytulności Trjawni, Kopriwstycy, Etyra, Żerawny i Bożency można spotkać niesamowite połączenie wspaniałej przyrody Bułgarii z oryginalną starą architekturą i niepowtarzalną kuchnią. W tych miastach każdy budynek jest pomnikiem kultury i świadectwem geniusza miejscowych architektów 150 - 220 lat temu.

Wino i gastronomia

Bułgar lubi bogate zastole, smaczne dania, dobre wino i rakę. Ale jeszcze bardziej – podzielić tę przyjemność z przyjaciółmi. Oczekuje was dziwne złozenie pięknych widoków kulinarnych, nie do opisanie aromaty i smaki, wesoła rozmowa południowców i ta fantastyczna obecność kwitnącego podwórka, albo góra rozpościerta naprzeciwko.

Banica (bułgarski pirog), to jeden z emblematycznych bułgarskich smakołyków. Piękny zapach pieczonego ciasta, masła domowego i jajka mogą działać dość przyciągająco. A banicy mogą być różne – z brynzą, z tykwą i orzeszkami, z abłkami i t.d.

BUŁGARIA

▲ Bułgarski jogurt posiada wyjątkowo sprzyjający efekt na zdrowie człowieka. Zrównoważa mikro-florę żołądka, wyrzuca szkodliwe substancje i wzmacnia system immunologiczny. Pochodzi tę jogurt z czasów trakowskich – około 4 000 lat p.n. e.

Warto zobaczyć jak wyglądają bułgarskie smakołyki! Zebrawszy w sobie wszystkie ciepłe barwy przyrody i cieszą duszę i oczy. Papryki i markiewki, selery, groszek, cebula, okra, ziemniaki – całą tę kolorowy ogród Bułgarii wchodzi do jej garnka. Mięso jest bardzo charakterystycznym i szanowanym składnikiem bułgarskiego zastola. Z gryła, albo w piekarniku, gotowane z jarzynami, panierowane, warzone – ono jest wszędzie.

Wszystko na zastolu Bułgaria jest mieszkanką ze świeżych sezonowych jarzyn i aromatów ogrodu, pola i góry. Bułgarskie smakołyki lubią przyprawę.

Wiosną i latem gotują lepsze jedzenia z dużo jarzynami, a w zimie dominują mięso, kwaszone jarzyny i kapusta. Smakołyki są wyjątkowo zdrowe – w większości przygotowane w garnkach ceramicznych przy temperaturze umiarkowanej.

W przytulności domów wiejskich odnaleźć można dziwną oazę cisi, spokoju i pełnocennego odpoczynku. Przepiękne są utonięte w kwiatach i dzewach owocowych brzojskie podwórki, a w nich grzeją swą urodą czerwone pomidory, winogrona, brzoskwinie, papryki i jeszcze dużo owoców i jarzyn – zdrowe i smaczne. Nie omijajcie odsmakować i miód jantarny – pyszny i korzystny dla zdrowia.

Znana jest Bułgaria swymi winami. Południowe słońce, wydajna ziemia, stare zwyczaje, odziedziczone od traków i dużo mistrzostwa, a tak samo miłość są przyczyną żeby bułgarskie wina są poszukiwane w całym świecie. Szególną uwagę wydzielają winiarze na typowo bułgarskie gatunki winne. Najstarszy z nich jest Mawrud, selektowany w głębokiej starożytności tylko w Bułgarii. W dolinie rzeki Struma uprawją miejscowy gatunek „Szerokie winogrona Melniskie”, Kabernet Sovignion i Merlot. Wyprodukowane wina wydzielają się swymi ciepłymi południowymi barwami w aromacie i skoncentrowanym smakiem.

Góry Bułgarii

Witosza, Rila, Pirin i Rodopy, a obok mocny łańcuch Bałkanów. A są jeszcze góry, mniejsze, ale też wspaniałe dla wędrowki. Jeżeli trzeba policzyć bułgarskie góry, to można dojść do liczby 37.

Około 400 wysoko-górskich jezior rozrzucone są jako duże błękitne oczy w fałdach Rily, Pirina i Bałkanów - są niezapomnianą cechą waszej wędrowki w górach.

Pirin

Wspaniałe wodne kaskady, zgromadzone wysokie formacje skalne idące do nieba, głębokie kanjony i przezrociste jeziora w których odbijają się szczyty górskie. To tylko mała część ciekawości przyrody, które spotkacie na ekologicznych ścieżkach przecinające góry Bułgarii.

BUŁGARIA

Góra Rila

Wspinaczka, rafting, traking, delta-planer i jazda na rowerach górskich. Poszukiwaczom przygód i mocnych wrażeń bułgarskie góry oferują dobre warunki i możliwości.

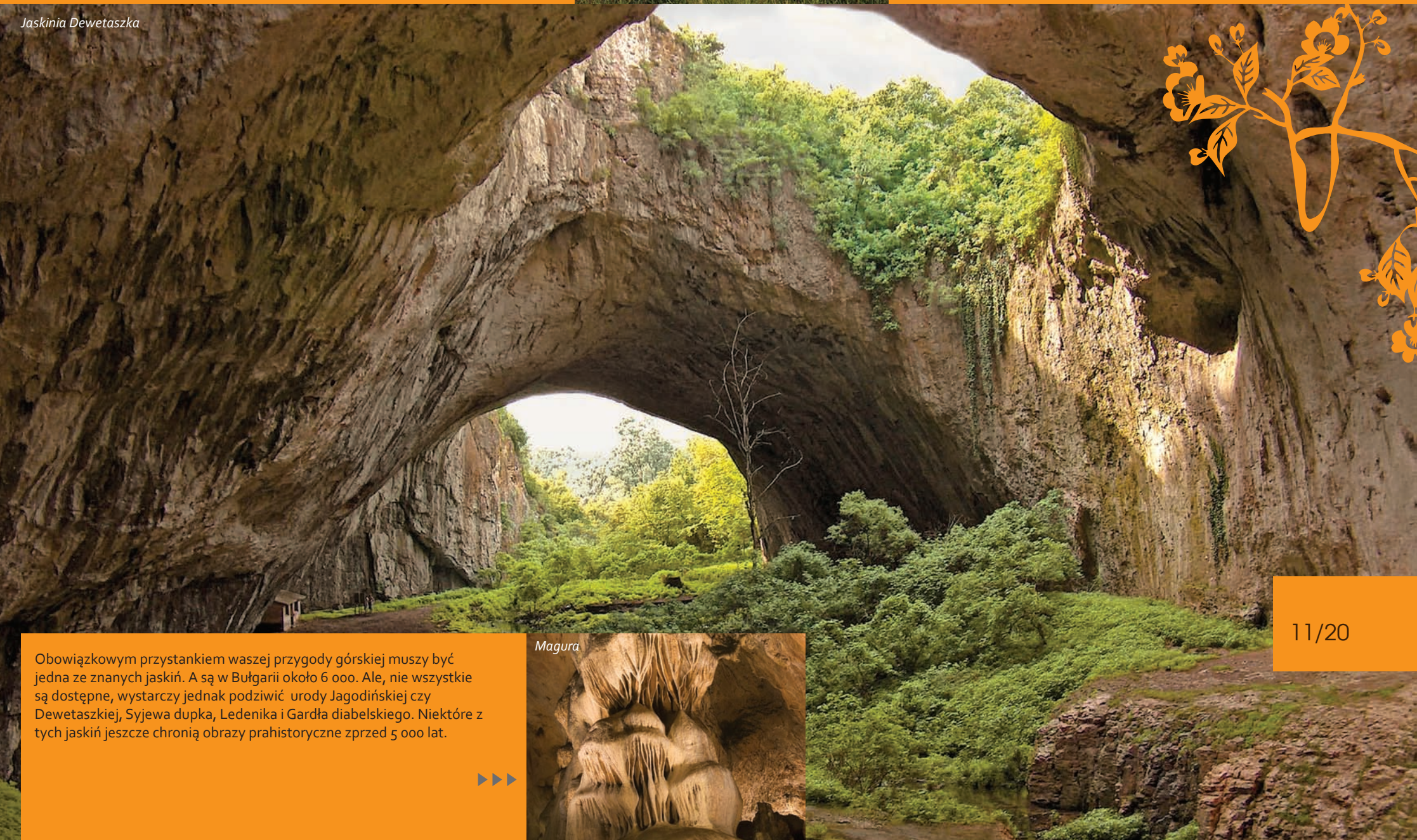

Skaly Betogradczyka

Górskie rzeki, wodospady, pierwotna przyroda i dużo, dużo możliwości dla turystyki i emocjonalnych spotkań z bułgarskimi górami. Założono dziesiątki biosferycznych rezerwatów. Znaczne obszary bułgarskich gór Pirin, Rila i Bałkany uznano za parki narodowe. A Park narodowy Pirin i rezerwat przyrody Srebrna są na liście UNESCO.

Jaskinia Dewetaszka

Obowiązkowym przystankiem waszej przygody górskiej muszy być jedna ze znanych jaskiń. A są w Bułgarii około 6 000. Ale, nie wszystkie są dostępne, wystarczy jednak podziwiać urody Jagodińskiej czy Dewetaszkiej, Syjewa dupka, Lednika i Gardła diabelskiego. Niektóre z tych jaskiń jeszcze chronią obrazy prehistoryczne sprzed 5 000 lat.

Magura

www.bulgariatravel.org

Białe bajki z Bułgarii

Dzięki swemu położeniu - na południu Europy, Bułgaria i jej kurorty zimowe rozkoszują się szczodrym słońcem i wspaniałym śniegiem.

Etyra

Nieopisalna jest piękność Bułgarskich gór zimą! One mogą być surowe i nawet przystraszające, ale też mogą przytulić was ciepłym słońcem, jaskrawym śniegiem i wspaniałymi trasami narciarskimi. Rila, Pirin, Rodopy, a obok ciągnie się dumny łańcuch Bałkanów. A dla gości Sofii, Witosza jest w odległości jeden krok.

A inny wizerunek Bułgarii, to piękne domy odrodzeniowe, drzemające pod białośnieżnym kożuszkiem. Trzeba wydzielić czas na spotkanie zimowe z Etyrem, Kopriwstycą, Triawną, Szeroką Łyką, albo z antycznym Płowdiwem, gdzie można poczuć autentyczną architekturę, unikalny koloryt Bałkański i dużo romantyki. I cała ta wspaniałość zebrała w sobie dźwięki, barwy i zapachi – dymem, smaczym jedzeniem i grzaną ręką, zrobi wasz wypocinek kolorowy i niezapomniany.

Bańsko, Borowec, Pamporowo – kurorty narciarskie Bułgarii! Nowoczesna infrastruktura, wspaniałe trasy, gondole i wyciągi, przytulne bary, herbatnie, restauracje, doświadczeni instruktorzy zrobią wasze wakacje niezapomniane. Trasy narciarskie na zimowych kurortach Bułgarii gospodarują Europejskie i światowe wyścigi w oddzielnych dyscyplinach. Razem z przepięknymi warunkami dla uprawiania sportu, istnieją jeszcze liczne opcje dla relaksu w sportowo-rekreacyjnych spa i wellness centrach bliskich hoteli.

Bańsko

Jeżeli zdecydowaliście się połączyć aktywne wakacje zimowe z turystyką kongresową – Bułgaria jest prawdziwym miejscem. Trasy i klimat nadają się dla gości z różnymi zamiłowaniem i wykształceniem sportowym. Czekają na was eleganckie restauracje, sale konferencyjne spa i fitness kompleksy. I bogaty program kulturalny i rozrywkowy.

Wspaniałość i klasa wybrzeża Czarnomorskiego

Bułgarskie wybrzeże Czarnomorskie jest miejscem czarodziejskim! Tu się spotykają ciepłe morze, pieszczotliwe słońce i starożytna kultura. Plaże pokryte są delikatniejszym piaskiem i łagodnie uchodzą do objęcia morza. A słońce jest jaskrawe, ale oszczędzające. Jeżeli do tej wspaniałości dodać i luksus nowych kompleksów hotelowych, albo przytulność małych wybrzeżnych miasteczek i wiosek, obraz będzie pełny. Wasze wakacje morskie nabierają tempa!

Zajmujmy się sportem! Na słicznych plażach Bułgarii, jogging i siatkówka piaskowa mogą przynieść nie tylko zdrowie i piękności ciała, ale też samo zabawę i przyjemność. Pływanie, surfing, nurkowanie, narty wodne – wasz urlop sportowy będzie rozmaity. Codzienne słońce, woda i sport wjrzeźbją z waszego ciała utwór sztuki pięknej.

Dyskoteki, lokale nocne, restauracje i plażowe knajpki romantyczne utrzymują dynamikę waszego uroczystego nastroju. Morze, piasek, wsaniałe kompleksy turystyczne i różnego rodzaju restauracje, razem ze spacerami statkiem, zmuszą was bawić się na pełnych obrotach. Oddajcie się emocji!

BUŁGARIA

Primorsko

Warna, Słoneczny Brzeg, Złote piaski, Albena, Nesebyr, Pomorie – błyszczą jak drogocenny łańcuch światłami luksusowych kurortów. Wybór jest bogaty – dla welbicielei luksusu życia nocnego i dla chętnych na cihe wakacje wśród przyrody i starej kultury.

Nesebyr

Starożytna kultura Bułgarii. Tu na Bułgarskiej riwierze czekają na was spotkania z cerkwami Neseberu, z unikalną atmosferą Aładza Monasty, albo z wypływszą z czasów dawnych Apolonią Pontiką obok Sozopolu. A antyczny Nesebyr – to jeden z pomników kultury światowej na liście UNESCO. Ale kultura Bułgarska ma swoje współczesne oblicze – festywalie, koncerty, wystawy.

Jchty, golf, złoty piasek, dobre napoje i bezkoniczne pragnienie do życia! Otwórzcie swoje serce i oczy dla gorącego piękna kurortów Czarnomorskich, gdzie przyjemność jest bezkoniczna.

www.bulgariatravel.org

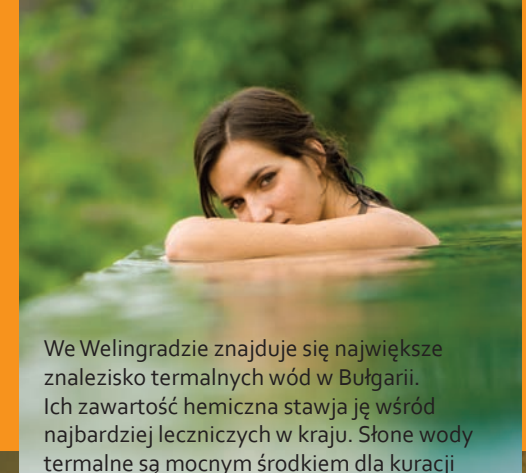

Uroda i zdrowie z 600 źródeł mineralnych

Bogata paleta procedur zadba o waszą piękność. Tu na pomoc przychodzą sprzyjające oleje eteryczne, mód i oczywiście – sztuka fachowców.

Hisar

We Welingradzie znajduje się największe znalezisko termalnych wód w Bułgarii. Ich zawartość hemiczna stawja je wśród najbardziej leczniczych w kraju. Słone wody termalne są mocnym środkiem dla kuracji układu mięśniowo-szkieletowego, systemu nerwowego, dróg oddechowych, układu pokarmowego i t.d. Inną darowizną Boską na ziemiach Bułgarskich są lecznicze znaleziska błota curacyjnego, torfu i gliny bentonitnej. Pomorie, Karłowskie łaźnie mineralne, Marikostino – to są najbardziej popularne ośrodki błoto-terapii.

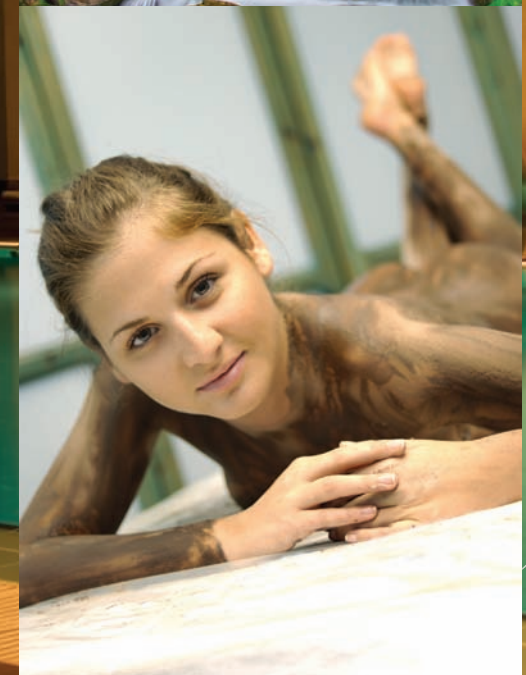
I jeżeli pojedziecie do Bułgarii, żeby pocieszyć się czarodziejską siłą jej mineralnych źródeł i komfortem nowych luksusowych spa-kompleksów, znajdziecie przepiękne możliwości dla relaksu i rozrywek – narty i snow board zimą, obszerne złociste plaże latem, wysokie góry z cudownymi widokami i póki jesteście niedokniętą przyrodę.

BUŁGARIA

Podstawową zaletą Bułgarii jest fakt, że bioklimatyczne i balneologiczne rezerwy znajdują się w rzadko spotykanych połączeniach, znane jako górskie, albo morska kombinacja. A oprócz tych wspaniałych warunków przyrodniczych czeka na was komfort nowych luksusowych hoteli w Welingradzie, Hisarze, Kjustendylu, Dewinie, Pomorzu, Sandańskim.

Saparewa banja

Bułgaria to kraj z największą ilością źródeł mineralnych na świecie po Islandii. Do teraz u nas wynaleziono około 600 źródeł mineralnych, z których 80% posiadają efekty lecznicze i mają temperaturę wody od 20 do 101 stopni C. Większa część mineralnych wód wychodzi z dużej głębokości, co gwarantuje ich czystość.

Unikalna Bułgaria

Podstawowym elementem na mapie kulturalnej Bułgarii są narodowe i międzynarodowe folklorystyczne festywal i śpiewy – Międzynarodowe folklorystyczne festywal w miastach Burgas i Płowdiw, narodowe folklorne zbiórki miejscowości Rozen, niedaleko Smoliana i w Koprivsztice i w dużo innych. Są to niezapomniane spotkania z tradycjami, talentami i pysznymi kolorami.

Bułgarskie święta ludowe są niesamowitą amalgamą kolorowych barw i dźwięków z pogańską i chrześcijańską symboliką. Możliwość uczestniczyć w obrzędach i obyczajach na żywo jak „Wesele Bułgarskie”, „Tańcy nestynarskie”, „Kukiery”, „Tryfon Zarezan”, „Enjowa newiasta”, „Koledowane”, „Lazarowane”, „Peperuda”, „German” i t.d. , zostawią niezapomniane wrażenia o waszej Bułgarskiej przygodzie.

Róża olejowa i zioła są osobliwie szanowane w tradycjach bułgarskich. Trzeba przyjechać w końcu maja w Kazanlyk, Karlowo albo Kalofer – na tradycyjne święto „Festywal róży”.

www.bulgariatravel.org

Charakterystyczne dla bułgarskich tradycji i zwyczajów są święta, związane z domem, rodziną, dziećmi. Święta na Boże Narodzenie, słodki chleb Pashalny i malowane jajka, imeniny, zwyczajne wesela – to wszystko należy do palety unikalnego bułgarskiego ducha i tożsamości.

W sposób niepowtarzalny obrzędy pogańskie łączą się z rytuałami chrześcijaństwa. Jak się patrzy na kukierów – mężczyźni z ogomnymi przestraszającymi maskami, którzy wyganają swymi tańcami zło, albo na nestynarów tańczących na boso na rozrzuconych węglach nie sposób nie powiedzieć – „to jest magia!”

BUŁGARIA

Możemy jeszcze dużo opowiedzieć o Bułgarii, o jej gościnności. Ale tego nie wystarczy! Trzeba pojechać do nas i własnymi oczyma i sercem wyczuwać obraz dla siebie. Wynałóż nowe piękności, usiąść za różnymi zastolami, napić się różnych win, pśłuchać zachwcające ludowe pieśnię. I potem zakochanym sercem wrócić do domu. A kiedy pragnienie do Bułgarii znowu was obgarnie, nie wachajcie się! Czekamy na was!

- Monaster
- Cerkiew
- Tracki kurhan
- Rezerwat architektury
- Kurort narciarski
- Zabytek historyczny
- Twierdza
- Obiekty kulturalne i przyrodnicze na liście UNESCO
- Balneo i SPA
- Lotnisko
- Port
- Przejście graniczne
- Droga pierwszej klasy
- Autostrada
- Projekt autostrady

Bułgaria

KORZYSTNA INFORMACJA

System państwowy Rząd Bułgarii: Republika Parlamentarna
Stolica: Sofia (1.2 mln. Mieszkańców)
Język oficjalny: bułgarski - Cyrylica
Religia: Prawosławni (85%), Muzułmanie (8%), inni (7%)
Pas czasowy: GMT (Londyn) + 2 godziny, Wschodnio-europejski pas czasowa (Niemcy) + 1 godzina.

Klimat : Umiarkowano kontynentalny, na południu – przejściowo śródziemnomorski.
 Uśredniona temperatura w styczniu od -2 do +2 stopni C w równinach i do -10 stopni C w górach. W lipcu 19-25 stopni w równinach i około 10 stopni w wysokich częściach gór.
 Opady – 450-600 mm. w równinach i do 1 300 mm. w górach.

Wymiana walutowa: 1 EUR= 1.955 BGN.
Ważne telefony: Kierunkowy na Bułgarię +359
 Wspólny Europejski telefon pomocy pilnej 112

Lotniska: Lotniska: Sofia - tel: +359 2 937 2211
 Lotnisko Płowdiw - tel: +359 32 601127
 Lotnisko Warna - tel: +359 52 573 323
 Lotnisko Burgas - tel: +359 56 870 248

Dla kontaktów: **Ministerstwo gospodarki energetyki i turystyki**
 Bułgaria, 1052 Sofia, ul. Sławiańska No 8
 tel. centr. +359 2 940 7001, fax: +359 2 987 2190
 e-mail: e-docs@mee.government.bg
www.mee.government.bg
www.bulgariatravel.org
Nacjonalny turystyczny centr informacji
 Sofia 1000, pl. Sweta Nedelja No 1
 tel: 02/ 933 58 11, 933 58 21, 933 58 26

Operatywny program "Rozwój regionalny" 2007-2013
www.bgregio.eu
Inwestujemy w waszą przyszłość!

Projekt jest finansowany przez Europejski Fundusz rozwoju regionalnego oraz budżetu państwa Republiki Bułgarii
 „System stypendiów BG 161PO001/3.3-1/2008” „Wspieranie skutecznego nacjonalnego marketingu produktu turystycznego i ulepszenie usług informacyjnych”
 poniżej zawarcia umowy BG161PO001/3.3-1-4 dla projektu „Tworzenie i dystrybucja materiałów reklamowo- informacyjnych dla promocji Bułgarii jako cel turystyczny”

Bułgaria

Ministerstwo gospodarki energetyki i turystyki

Bułgaria, 1052 Sofia, ul. Slawianska No 8

tel. centr. +359 2 940 7001, fax: +359 2 987 2190

e-mail: e-docs@mee.government.bg

www.mee.government.bg

www.bulgariatravel.org

Ten dokument został utworzony w ramach projektu „budowy i powielanie materiałów reklamowo- informacyjnych dla promocji Bułgarii jako desygnacja turystyczna, Umowa BG161PO001/3.3-1-4, która wykonywana jest przy finansowym wsparciu operacyjnym program „rozwoju regionalnego” 2007-2013, współfinansowany przez Unię Europejską za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wszelką odpowiedzialność za treść dokumentu jest ponoszona przez beneficjenta z ministerstwa gospodarki, energetyki i turystyki, a w żadnym wypadku nie należy rozważać dokument ten jako odzwierciedla opinii Unii Europejskiej i urzędu kierującego.